

est séparée du Cristallophyllien, qui se trouve au dessous, par l'intermédiaire d'une série de couches, en partie schisteuses et conglomératiques (*coupe B*).

Au Nord de la ville de Molaï affleure un calcaire marneux à *Fusulinides*, associé à des couches de tuf et de grès. Par conséquent, les *couches de Tyros* appartiennent, en partie, à l'Anthracolithique (*coupe Γ*).

En se basant sur l'analogie stratigraphique et tectonique qui existe entre le Péloponèse central et occidental et la Crète, l'auteur admet que le Primaire doit apparaître, également, à cette île. Certaines formations éruptives décrites par RAULIN dans son système de « terrains primitifs de talschistes » s'approchent beaucoup aux *couches de Tyros*. D'autre part, les roches vertes, en partie glaucophanitisées et albitisées, qui forment de filons et de filons-couches entre les villages de Phournè et Lakki, à l'île de Crète, sont d'après l'auteur, analogues au magma correspondant de Laconie.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗ ΣΥΝΕΧΩΝ ΛΥΣΕΩΝ

ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ

ΥΠΟ ΝΕΙΛΟΥ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

(ύποβληθείσα υπό του κ. Γ. Ρεμούνδου)

Ἐν τῷ ὑπομνήματι αὐτοῦ «*Sur les solutions discontinues dans le calcul des variations*», δημοσιευθέντι εἰς τὰ *Mathem. Annalen*, Bd. 94, Heft 1./2 1925, ὁ Α. RAZMADZÉ ἐρευνᾷ ἐν νέον πρόβλημα τοῦ Λογισμοῦ τῶν μεταβολῶν, καθ' ὃ ἡ γραμμὴ δι' ἣν ἀντιστοιχεῖ ἡ ἐλαχίστη ἢ ἡ μέγιστη τιμὴ τοῦ ὁρισμένου ὀλοκληρώματος

$$\int_{x_1}^{x_2} f(x, y, y') dx$$

δύναται νὰ εἶναι καμπύλη, ἣτις ἔχει συνήθη ἢ πρώτης τάξεως ἀσυνέχειαν. Ὁ ἀνωτέρω ἀναφερόμενος συγγραφεύς, ἀναχωρῶν ἀπὸ τὸ γνωστὸν ὀλοκληρώμα $\int_{-1}^{+1} x^2 y'^2 dx$ τοῦ WEIERSTRASS ἐξετάζει ἐν τῷ ὑπομνήματι αὐτοῦ τὸ x - πρόβλημα τοῦ Λογισμοῦ τῶν μεταβολῶν καὶ εὕρισκε τὰς ἀναγκαίαις καὶ ἐπαρκεῖς συνθήκας, ἵνα τὸ ὀλοκληρώμα

$$J = \int_{x_1}^{x_2} f(x, y, y') dx$$

διὰ $y=y(x)$ ($x_1 \leq x \leq x_2$) λαμβάνῃ τὴν ἐλαχίστην αὐτοῦ τιμὴν, ἐνῆ ἡ συνάρτησις $y=y(x)$ ἐν τῷ διαστήματι (x_1, x_2) ἔχει ἐν σημεῖον ἀσυνεχείας $x=x_0$, καὶ εἶναι

συνεχῆς εἰς ἕκαστον τῶν διαστημάτων $x_1 \leq x < x_0$ καὶ $x_0 < x \leq x_2$, εἰς δὲ τὴν τιμὴν $x = x_0$ ἀντιστοιχοῦν δύο σημεῖα P_0 καὶ $\bar{P}_0$ τῆς γραμμῆς, κείμενα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας παραλλήλου πρὸς τὸν ἄξονα τῶν y εἰς τρόπον, ὥστε ἡ καμπύλη νὰ ἀποτελεῖται ἐκ δύο τόξων $P_1 P_0$ καὶ $\bar{P}_0 P_2$, μὴ ἐχόντων κοινόν τι σημεῖον, ἐνῶ τὰ P_1 καὶ P_2 ἀντιστοιχοῦν εἰς $x = x_1$ καὶ $x = x_2$. Τὰ σημεῖα P_0 καὶ $\bar{P}_0$, εἰς τὰ ὁποῖα ἀντιστοιχεῖ ἄλλα τῆς καμπύλης, καλοῦμεν σημεῖα θραύσεως τῆς καμπύλης $y = y(x)$. Τὸ πρόβλημα τοῦτο τοῦ Λογισμοῦ τῶν μεταβολῶν ἐξητάσαμεν εἰς παραμετρικὴν μορφήν, ἥτις εἶνε γενικωτέρα, κατελήξαμεν δὲ εἰς τὰ κατωτέρω συμπεράσματα, ἐὰν τὸ ὄρισμένον ὀλοκλήρωμα τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἐλαχίστη τιμὴ εἶναι τό:

$$J = \int_{s_1}^{s_2} F(x, y, \vartheta) ds, \quad (1)$$

θεωρεῖται δ' ἀνεξάρτητος μεταβλητῆ (παράμετρος) ἡ s καὶ εἶναι ἡ συνάρτησις

$$F(x, y, x', y') \equiv F(x, y, \text{ συν}\vartheta, \eta\mu\vartheta) \equiv F(x, y, \vartheta)$$

ὁμογενῆς ὡς πρὸς τὰς x', y' εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἔχωμεν:

$$F(x, y, kx', ky') = k F(x, y, x', y')$$

διὰ k θετικόν, ὑποτιθεμένου ὅτι εἶναι $x'^2 + y'^2 > 0$, καὶ ὅτι τὰ σημεῖα θραύσεως P_0 καὶ $\bar{P}_0$ τῆς λύσεως τοῦ προβλήματος:

$$x = x(s), \quad y = y(s), \quad s_1 \leq s \leq s_2, \quad (2)$$

ἥτις διέρχεται διὰ τῶν σταθερῶν σημείων $P_1 (s = s_1)$, $P_2 (s = s_2)$, κείνται ἐπὶ εὐθείας παραλλήλου πρὸς τὸν ἄξονα τῶν y καὶ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν τιμὴν $s = s_0$.

α') «Ἴνα εἰς τὴν καμπύλην (2) τῆς ὁποίας τὰς ἐξισώσεις γράφομεν ὑπὸ τὴν μορφήν:

$$\begin{cases} x = x(s) \\ y = y(s) \end{cases} \begin{cases} = x_0(s), \\ = y_0(s), \end{cases} \text{ διὰ } s_1 \leq s < s_0, \quad \begin{cases} = \bar{x}_0(s) \\ = \bar{y}_0(s) \end{cases} \text{ διὰ } s_0 < s \leq s_2, \quad (2')$$

ἀντιστοιχῆ ἐλαχίστη τιμὴ τοῦ ὀλοκληρώματος (1), πρέπει τὰ τόξα $P_1 P_0$, $\bar{P}_0 P_2$ νὰ ἐπαληθεύουν τὰς διαφορικὰς ἐξισώσεις τοῦ LAGRANGE-EULER:

$$F_x - \frac{d}{ds}(F_{x'}) = 0, \quad F_y - \frac{d}{ds}(F_{y'}) = 0,$$

προσέτι δὲ νὰ πληροῦνται αἱ συνθήκαι τοῦ LEGENDRE:

$$F_1 > 0, \quad \bar{F}_1 > 0,$$

ἐνῶ ἐτέθη: $F_1 = \frac{F_{x'x'}}{y'^2} = -\frac{F_{x'y'}}{x'y'} = \frac{F_{y'y'}}{x'^2}$, καὶ ἀναλόγως διὰ τὸ $\bar{F}_1$.

β') «Εἰς τὰ σημεῖα θραύσεως $P_0(a_0, b_0, \vartheta_0)$, $\bar{P}_0(a_0, \bar{b}_0, \bar{\vartheta}_0)$ τῆς λύσεως (2') πληροῦνται αἱ ἐξῆς συνθήκαι:

$$\begin{aligned} F_{x'}(a_0, b_0, \vartheta_0) &= 0, & F_{y'}(a_0, b_0, \vartheta_0) &= 0, \\ F_{x'}(a_0, \bar{b}_0, \bar{\vartheta}_0) &= 0, & F_{y'}(a_0, \bar{b}_0, \bar{\vartheta}_0) &= 0, \end{aligned} \quad (3)$$

ἐνῶ ϑ_0 καὶ $\bar{\vartheta}_0$ παριστάνουν τὰς γωνίας τῶν ἐφαπτομένων εἰς τὰ σημεῖα P καὶ $\bar{P}_0$ τῶν τόξων P_1P_0 καὶ $\bar{P}_0P_2$ μετὰ τοῦ ἄξονος τῶν x ».

γ') «Ἐὰν $x = f(s, \alpha, \beta)$, $y = g(s, \alpha, \beta)$, εἶναι τὸ γενικὸν ὀλοκλήρωμα τῆς διαφορικῆς ἐξισώσεως τοῦ LAGRANGE-EULER, παραστήσωμεν δὲ διὰ $\alpha_0, \beta_0, \bar{\alpha}_0, \bar{\beta}_0$ τὰς τιμὰς τῶν α καὶ β , αἵτινες δίδουν τὰ τόξα P_1P_0 καὶ $\bar{P}_0P_2$, καὶ διὰ $s=s_0, \bar{s}=s_0$ τὰς τιμὰς τοῦ s εἰς ἃς ἀντιστοιχοῦν τὰ σημεῖα P_0 καὶ $\bar{P}_0$, δυνάμεθα νὰ εὔρωμεν τὰς συντεταγμένας a_0, b_0 καὶ $\bar{a}_0, \bar{b}_0$ τῶν σημείων θραύσεως τῆ βοηθεία τῶν ἐξισώσεων, αἵτινες ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰς (3) καὶ τῶν :

$$\begin{aligned} x_1 &= f(s_1, \alpha_0, \beta_0), & y_1 &= g(s_1, \alpha_0, \beta_0), \\ x_2 &= f(s_2, \bar{\alpha}_0, \bar{\beta}_0), & y_2 &= g(s_2, \bar{\alpha}_0, \bar{\beta}_0). \end{aligned}$$

δ') «Τῆ βοηθεία τῶν ἐξισώσεων

$$\begin{aligned} F_x(a, b, \vartheta) &= 0, & F_y(a, b, \vartheta) &= 0, \\ F_x \equiv F_x(a, \bar{b}, \bar{\vartheta}) &= 0, & \bar{F}_y \equiv F_y(a, b, \bar{\vartheta}) &= 0 \end{aligned} \quad (3')$$

εὐρίσκομεν τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας δύο σημεῖα $P(a, b, \vartheta)$ καὶ $\bar{P}(a, \bar{b}, \bar{\vartheta})$, τὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπέριωτος γειτονικὰ τῶν P_0 καὶ $\bar{P}_0$ ἀντιστοίχως, δύνανται νὰ εἶναι σημεῖα θραύσεως μιᾶς μὴ συνεχοῦς λύσεως τοῦ προβλήματος, ἐὰν πληροῦνται αἱ συνθήκαι $F_1 > 0$ καὶ $\bar{F}_1 > 0$. Αἱ συνθήκαι αὗται εἶναι αἱ ἐξῆς δύο :

$$F_y(a_0, b_0, \vartheta_0) \neq 0, \quad F_y(a_0, \bar{b}_0, \bar{\vartheta}_0) \neq 0.$$

ε') Ἐὰν πληροῦνται αἱ ἀνωτέρω συνθήκαι, δυνάμεθα νὰ λύσωμεν τὰς ἐξισώσεις (3') ὡς πρὸς $b, \bar{b}, \vartheta$ καὶ $\bar{\vartheta}$, θεωροῦντες τὴν a ὡς αὐθαίρετον μεταβλητὴν, καὶ θὰ εἶναι :

$$\begin{aligned} b - b_0 &= b(a - a_0), & \bar{b} - \bar{b}_0 &= \bar{b}(a - a_0) \\ \vartheta - \vartheta_0 &= \vartheta(a - a_0), & \bar{\vartheta} - \bar{\vartheta}_0 &= \bar{\vartheta}(a - a_0). \end{aligned}$$

Ἐὰν τὰς λύσεις τῶν διαφορικῶν ἐξισώσεων τοῦ LAGRANGE-EULER γράψωμεν ὑπὸ τὴν μορφήν :

$$\begin{aligned} x &= X(s, a, b, \vartheta), & y &= \Psi(s, a, b, \vartheta), \\ \bar{x} &= \bar{X}(s, \bar{a}, \bar{b}, \bar{\vartheta}) & \bar{y} &= \bar{\Psi}(s, \bar{a}, \bar{b}, \bar{\vartheta}), \end{aligned}$$

καὶ εἰσαγάγωμεν εἰς ταύτας τὰς τιμὰς τῶν $b, \bar{b}, \vartheta$ καὶ $\bar{\vartheta}$ ἐκ τῶν προηγουμένων, τὸ πλῆθος τῶν λύσεων τοῦ προβλήματος δύναται νὰ παριστάνεται ὑπὸ τῶν ἐξισώσεων :

$$\begin{aligned} x &= \lambda(s, a), & y &= \mu(s, a), \\ \bar{x} &= \bar{\lambda}(s, a), & \bar{y} &= \bar{\mu}(s, a). \end{aligned}$$

στ') «Ἐκ τῶν ἐξισώσεων :

$$b - b_0 = b(a - a_0), \quad \bar{b} - \bar{b}_0 = \bar{b}(a - a_0)$$

παρατηροῦμεν ὅτι κατὰ τὴν κίνησιν τῆς εὐθείας γραμμῆς $x = a_0$ παραλλήλως ἐκείνῃ, τὰ σημεῖα θραύσεως $P_0(a_0, b_0, \vartheta_0)$ καὶ $\bar{P}_0(a_0, \bar{b}_0, \bar{\vartheta}_0)$, τὰ ὁποῖα εἶναι πάντοτε καὶ

σημεῖα θραύσεως τῆς εἰς ἐκάστην θέσιν ἀντιστοιχούσης λύσεως, γράφουν δύο γραμμὰς αἵτινες ἔχουν ἐξισώσεις ἀντιστοίχους τὰς :

$$y = \psi(x), \quad \bar{y} = \bar{\psi}(x), \quad (4)$$

προκυντούσας ἐκ τῶν $b - b_0 = b(a - a_0)$ καὶ $\bar{b} - \bar{b}_0 = \bar{b}(a - a_0)$. Τὰς γραμμὰς ταύτας καλοῦμεν **καμπύλας τῶν σημείων θραύσεως**, ὑποτίθεται δ' ὅτι αὐταὶ τέμνον (χωρὶς νὰ ἐφάπτονται) τὰς γραμμὰς, αἵτινες εἶναι λύσεις τοῦ προβλήματος ἡμῶν».

ζ') «Αἱ παράγωγοι ὡς πρὸς x τῶν y καὶ $\bar{y}$ τῶν (4) εὐρίσκονται ἐκ τῶν :

$$\begin{aligned} F_{x'}(x, \psi(x), \vartheta(x)) &= 0, & F_{y'}(x, \psi(x), \vartheta(x)) &= 0, \\ F_{x'}(x, \bar{\psi}(x), \bar{\vartheta}(x)) &= 0, & F_{y'}(x, \bar{\psi}(x), \bar{\vartheta}(x)) &= 0, \end{aligned}$$

καὶ εἶναι :

$$y_x = - \frac{F_x}{F_y}, \quad \bar{y}_x = - \frac{\bar{F}_x}{\bar{F}_y},$$

ἐκ τῶν ὁποίων ἔπεται ὅτι :

η') «Αἱ ἐφαπτόμεναι τῶν καμπύλων θραύσεως εἰς τὰ ἀντίστοιχα σημεῖα αὐτῶν P καὶ $\bar{P}$ εἶναι παράλληλοι πρὸς τὰς ἐφαπτομένας τῶν καμπύλων :

$$F(x, y, \vartheta(x)) = 0, \quad \bar{F}(x, \bar{y}, \bar{\vartheta}(x)) = 0$$

εἰς τὰ ἀντίστοιχα τούτων σημεῖα».